

IK ZOU DAAR EEN BOEK KUNNEN OVER SCHRIJVEN DE CHARMES VAN DAGELIJKSHEID (vervolg)

zondag 13 juli 1958

Zowel eergisteren, gisteren als vandaag heeft niet alleen Gent maar heel het land zwaar te lijden gehad van stormweer. Je moest en moet nog steeds goed opletten of je wordt omver geblazen en bovendien riskeer je ieder ogenblik door hagelstenen zo groot als knikkers bekogeld te worden.

Hier en daar is de bliksem ingeslagen, wegen staan blank, veel televisieantennes hangen er zoals om half zes donker bij, overal werden bomen afgeknakt en ontworteld, het chalet op de Watersportbaan is erg beschadigd en op het plein tegenover de Sint-Annakerk is een heel oude boom letterlijk in tweeën gespleten.

Hebben de Belgen in de ogen van de Heer dan zoveel mispeuterd dat ze nodig eens door de natuurelementen beproefd moeten worden?

zondag 20 juli 1958

Marcel heeft aan de Drie Leien niet alleen de beschikking over een prachtig buitenhuis, hij is nu ook de gelukkige bezitter van een echt modern en sierlijk bootje met buitenboordmotor. Je kunt er gemakkelijk met vier à vijf personen in plaats nemen en het wordt niet aan de motor met een stang, maar net zoals een auto met een stuurwiel bestuurd. Als het regent, zit je wel in de nattigheid want er staat geen cabine op.

De verstandhouding in huis staat op een hoogtepunt ... het is prachtig zomerweer, en al in de voormiddag zijn we naar de Drie Leien vertrokken. Marcel en moeder, beladen met enkele tassen met mondvoorraad voor vandaag en morgen, met de auto. Ik met de Vespa, want ik keer in de vooravond terug naar huis. (Zelfs als ik dat zou willen, kan ik daar toch niet blijven slapen, want er is maar slaapplek voor twee personen.)

In de voormiddag zijn Marcel en ik wat in de tuin bezig geweest en zijn we de benzinetank van het bootje gaan vullen, terwijl moeder de tafel en de stoelen naar buiten heeft gebracht en het middagmaal heeft voorbereid. Na de maaltijd zijn we nog een half uurtje in de gemakkelijk grote ligstoelen in de tuin gaan liggen ... en toen was het tijd om naar het water te gaan om bootje te varen.

We hebben een grote tocht tot in Deurle en terug gemaakt, waarbij we een paar keer van plaats zijn verwisseld omdat iedereen, ook moeder, wel gaarne

eens het stuur wou vasthouden. Toch wel fantastisch dat we hier zo dichtbij de grote stad van zo'n paradijselijk mooi Leielandschap kunnen genieten. De bewoners van de villa's langs de oevers, waarvan er nu velen liggen te zonnebaden, weten dat beslist ook. Op de terugweg gestopt aan het Heilig Huizeken, want Marcel beweerde dat hij scheel van de dorst was. Een vrij omvangrijke groep jongeren was daar in de Leie aan het zwemmen.

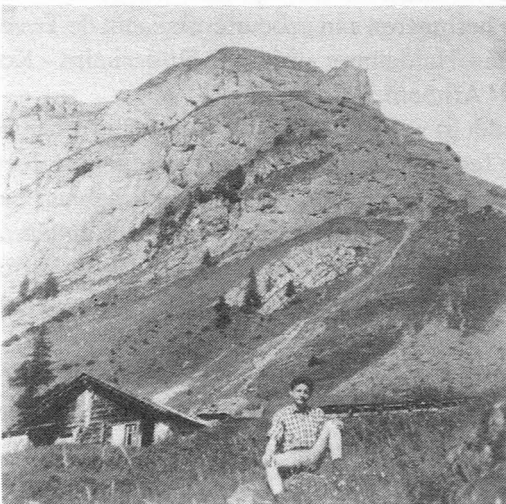
Terug aan de Drie Leien verwachtte ik niet dat er behalve cafébezoek vanavond nog veel te gebeuren stond en nadat we samen nog boterhammen hebben gegeten, ben ik naar Gent teruggekeerd. Moeder en Marcel zullen hier vanavond voor het eerst overnachten... ik hoop voor hen dat ze de goede verstandhouding kunnen bewaren, zodat ze hier ook morgen nog een aangename dag kunnen beleven. Morgen keer ik in de voormiddag terug... en ik zal echt niet vergeten de eieren mee te brengen die onderin de kast in de stenen pot liggen... als Diane ze niet heeft opgevreten, natuurlijk.

zondag 24 augustus 1958

Samen met Antoine bijna een maand op reis geweest met de Vespa. België, Luxemburg, een stukje Frankrijk, Zwitserland, Duitsland, Nederland... en vandaag vanuit Amsterdam terug naar Gent. Het was bijna middernacht toen we thuiskwamen.

Ik had daar een dagboek moeten van bijhouden, maar vermits reisverslagen zowat de saaiste lectuur oplevert die je kunt bedenken, is het wellicht beter dat de belevenissen enkel in mijn herinnering opgeslagen blijven.

Toch een paar indrukken om iets van de sfeer weer te geven.

Niet zo heel hoog in de Zwitserse bergen. Op de achtergrond de berghut waarin we de nacht hebben doorgebracht.

Amper vertrokken brak in Melle de gaskabel en hebben we de Vespa een heel eind moeten duwen tot we een garage vonden waar men een nieuwe kabel kon plaatsen. Niet bepaald een goed begin of een goed voorteken, maar we hebben ons door die vroege tegenslag niet laten ontmoedigen.

België, Luxemburg, Frankrijk... dat was niet echt het doel van onze reis en daar zijn we dan ook zo vlug mogelijk doorheen gereden.

Het langst in Zwitserland vertoeft waar we prachtige landschappen en besneeuwde bergtoppen hebben gezien. Inderdaad, het land loont de moeite om dat met eigen ogen te zien en al evenzeer om daar fotos of schilderijen van te maken. Ik heb een postkaart gekocht en naar België gestuurd. Toen we op een avond aan een groot meer stonden, hebben we naar zeilbootjes staan kijken en verwonderd staan luisteren naar het Zwitsers-Duits dat door een groepje kinderen werd gesproken. Bij gebrek aan een alternatief hebben we op een zondag in een dorpje de eredienst in een protestants kerkje bijgewoond. Voor mij was dat totaal nieuw en ik vond dat als ervaring de moeite waard... Antoine deed alsof hij bij de concurrentie op visite was. We hebben er ook een grote bergwandeling gemaakt en we waren heel blij dat we bij het vallen van de avond bij een berghut aankwamen. We hebben in het hooi op zolder overnacht. 's Morgens vroeg werden we gewekt door de stemmen van een paar mannen die op weg waren naar de top. Wij dachten de dag voordien dat we die bijna hadden bereikt, maar dat was bijlange niet het geval. Slecht uitgerust als we waren, hoefden we dat trouwens niet te proberen. Terug beneden hebben we stiekem de Vespa van een parkeerplaats gehaald ... en Antoine is er rijdend achterop gesprongen ... op die manier hebben we een bedrag uitgespaard waarmee we later op de dag een middagmaal konden kopen. Dag properste land van Europa.

Een memorabel stuk weg grotendeels langs de onvolprezen mooie boorden van de Rijn en met plaatsnamen die herinneren aan gebeurtenissen uit de Tweede Wereldoorlog: Basel - Karlsruhe - Heidelberg - Mainz - Rudesheim - Koblenz - Remagen - Bonn - Keulen - Arnhem.

De zeer grote jeugdherberg (450 bedden) van Rudesheim... een heerlijk plaatsje om te vertoeven en ononderbroken feest te vieren... en waar we zoals iedereen wijn hebben gedronken en een buitengewoon aangename avond hebben beleefd. Omdat we het daar zo naar onze zin hadden, zijn we er ook 's anderendaags gebleven... en was de belangstelling van Antoine voor wijntje en Trijntje (vooral) iets groter geweest, dan waren we daar waarschijnlijk nog langer gebleven.

Op de autosnelweg in Duitsland was het op het middaguur zo warm en de weg zo eentonig dat ik bijna in slaap ben gevallen met het stuur in de hand. Antoine is daar niets van gewaar geworden, maar ik vond dat levensgevaarlijk en ben even aan de kant gaan staan om in het gras een dutje te doen.

In Bonn het geboortehuis van Ludwig van Beethoven bezocht. Zijn grootva-

der, die een prachtige basstem had en ook Ludwig heette, was afkomstig uit de Vlaamse streek tussen Brussel, Leuven en Mechelen. In 1798 begon de wereldberoemde Ludwig doof te worden en enkele jaren later was hij zo wanhopig over dat gebrek dat hij overwoog zelfmoord te plegen... maar hij heeft dat gelukkig niet gedaan en is muziek blijven schrijven. Hoe kun je nu in godsnaam muziek componeren als je volledig doof bent en zelfs een oorhoorn niet meer baat?

Eveneens in Duitsland werden we in een jeugdherberg niet toegelaten omdat we ons per Vespa verplaatsten. Zullen de Duitsers het dan nooit leren dat marcheren niet de enige manier is om zich te verplaatsen! Toch ook een voldoening; in een bank in een kleine gemeente hebben we Frans en Zwitsers geld omgewisseld in guldens en achteraf bleek dat de bediende zich in ons voordeel voor een paar honderd frank had misrekend.

Twee dagen op het eiland Schiermonnikoog verbleven en daar hoge Hollandse fietsen gehoord. Antoine is er uit verstrooidheid of achteloosheid tegen een luifel gereden en van zijn fiets getuimd. We hebben er de meeste tijd op het strand gewandeld en hebben er vele vogelsoorten en een zeehond gezien.

In Amsterdam naar de uitgestalde hoertjes, die er niet anders uitzagen dan de vrouwen van hetzelfde beroep die we in Parijs hadden gezien, op de walletjes gaan kijken, (Antoine beweerde dat hij niet heeft gekeken uit ongezonde nieuwsgierigheid, maar omdat het beroep van die vrouwen nu eenmaal een realiteit is waar hij niet omheen kan en later zal hij daar direct of indirect misschien nog mee te maken krijgen... waar hij zich wel kwaad over maakte was de entourage van de prostituées; de pooiers, de huisjesmelkers, de klanten en allen die van haar lichaam profiteerden. Ik heb gewoon mijn ogen de kost gegeven en had niet echt behoefte aan een verklaring waarom ik keek.); het Rijksmuseum (waar we voor het eerst in ons leven de echte en overbekende schilderijen van Rembrandt hebben gezien), op een andere dag hebben we ook het huis van Rembrandt bezocht en daar als aandenken de reproductie van een ets gekocht; het Anne Frank achterhuis (waar ik zeer van onder de indruk was omdat ik me via haar dagboek en het toneelstuk haar levensverhaal zo levendig en gedetailleerd kon voorstellen... een deel van haar korte leven en het begin van het einde, dat heeft zich hier afgespeeld); het Leidseplein, het Vondelpark, de Albert Cuypstraat, de Dam, de Kalverstraat, het Rembrandtplein, de rommelmarkt... op een namiddag zijn we de film "De tien geboden" gaan zien, waarna Antoine in een zeer religieuze of mystieke bui verkeerde, en er dringend behoefte aan had om weg uit de stad een grote wandeling te maken in de natuur en zich enige tijd de reïncarnatie van Mozes moet hebben gevoeld. Misschien had ik op dat eigenste ogenblik de rol van het Joodse volk moeten spelen dat naar het Beloofde Land wenste teruggedleid te worden, maar ja, die mannen maakten, van de afwezigheid van Mozes al gauw misbruik om

een gouden kalf te aanbidden... In een garage aan de rand van de stad een herstelling aan de motor moeten laten uitvoeren en daar een paar dagen moeten op wachten. De grote boottocht op de grachten en het IJ. Gevolg van die panne, de herstelling en het noodgedwongen langer verblijf in Amsterdam: we hebben nagenoeg alles gezien wat de stad te bieden heeft (gelukkig ook datgene wat niet direct religieus inspireert) en daarna, bij gebrek aan centen, zijn we rechtstreeks naar huis moeten terugkeren. De Vespa rijdt goed maar start niet met de pedaal. Moet in gang worden gelopen. Dat heeft o.a. aan de grens gekke situaties opgeleverd waar de douaniers met een raar gezicht hebben staan op toekijken, want Antoine moest er rijdend opspringen... maar was daar ondertussen al flink in getraind.

Veel gezien, van een juiste verhouding cultuur-ontspanning genoten, goed met elkaar kunnen opschieten, geen grote of onoverkomelijke problemen gehad, niet bij ongevallen betrokken geweest, voldaan en veilig in Gent teruggekeerd. Een geslaagde brok vakantie. Het eerste waar moeder naar vroeg was de vuile was... en nagenoeg tegelijkertijd zei ze dat ik me mocht beginnen verlekken op wat ze morgen zal klaarmaken, want behoorlijke maaltijden zullen er wel niet alle dagen bij zijn geweest.

maandag 25 augustus 1958

Er eindelijk iets op gevonden om een al jarenlange kwelling wat draaglijker te maken: tijdens onze reis heb ik me geen enkele keer geschoren... Antoine ook niet... en het resultaat is dat we nu allebei met een nog onvolwassen ringbaardje rondlopen. Zowel links als rechts van de kin is er nog een strookje waar de begroeiing wat achterwege blijft... maar met enig geduld komt dat allemaal wel in orde. Ik hoop maar dat in Gent niemand me probeert wijs te maken dat ik daar kattenpis moet aan smeren.

Toen ik merkte dat het baardje enige camouflage bood voor de pukkels in mijn gezicht, heb ik geen ogenblik gearzeld: die baard gaat er nooit meer af. (Wat inderdaad nooit is gebeurd.) Ziet er bovendien romantisch en studentikoos uit tegelijk. Misschien moet ik nu nog een pijpje kopen en Clan tabak beginnen roken om het beeld compleet te maken.

dinsdag 26 augustus 1958

Omdat de weg van het St.-Pietersstation naar de Koornmarkt te smal is en door trams ten zeerste wordt gehinderd; omdat in de toekomst de Ringvaart de scheepvaart op de Leie nagenoeg volledig zal uitschakelen, zijn er pipo's die

om economische en verkeerstechnische redenen overwegen de Leie te dempen en in de vroegere bedding een verkeersader aan te leggen op twee niveaus: een voor auto's en een voor trams of bussen. Deze oplossing zou bovendien de mogelijkheid bieden extra ruime parkeergelegenheden aan te leggen. De Leie dempen! Waar haalt men het!

Wat zouden die plannenmakers zonder scrupules en zonder respect voor de geschiedenis van de stad ervan denken als uitgerekend hun woningen zouden plat gegooid worden om er parkeergelegenheden aan te leggen? Kunnen ze in hun auto kamperen, wat toch een van hun idealen is.

dinsdag 2 september 1958

Nadat ze eerder al de betekenis van het woord krenterigheid hadden uitgevonden en een aantal synoniemen hadden bedacht, menen de Hollanders dat ze alweer een goede reden hebben om de Belgen vanuit de hoogte te bekijken omdat ze in de waan verkeren dat ze nu ook dé auto hebben uitgevonden. De Daf! Stel je voor, "het symbool van de woningnood op wielen" zoals iemand terecht opmerkt... en dat kost 4.000 gulden -een goedkopere versie met trappers wordt in overweging genomen- en dat rijdt amper 90 km per uur, harder is op eigen risico, en dat moet een auto voorstellen! Het is wel de bedoeling dat het gros van de Hollandse populatie er zich voortaan mee zou verplaatsen... en ze zijn van plan die ondingen ook nog te exporteren. Een belachelijke Belg in een Daf... om in de grond te zinken van schaamte! Onvoorstelbaar hoe een volk kan degenereren. Zelfs Marcel kan zich niet inbeelden dat een chauffeur met een greintje zelfrespect in iets dergelijks durft plaats te nemen... hij zal zich in ieder geval niet verlagen.

Het zal Dafofiele Hollanders wellicht niet bekend wezen dat de Belgen vijftig jaar geleden reeds de Minerva en vele ander merken bouwden... en dat waren zo'n voortreffelijke en royale automobielen dat je met een kolenschop gemakkelijk enkele Dafjes in de kofferruimte kon scheppen. Die zeer dure luxewagens waren wel alleen bedoeld voor de happy few. Een fiere Hollander van trots rechtop in een Minerva. Het heeft bestaan.

woensdag 17 september 1958

Wellicht zal later de televisie als dé grote nieuwigheid uit de jaren vijftig op het vlak van de massacommunicatie worden beschouwd... al kan ik daar niet zo goed over meepraten, gewoon omdat we geen televisietoestel bezitten... in ieder geval is voor mij het pocketboek een veel belangrijker en aantrekkelij-

ker iets. Dat er zo massaal aan zo'n lage prijs kan worden gedrukt en uitgegeven, vind ik persoonlijk een hemels geschenk... in vroeger eeuwen zou iemand uit de sociale klasse, waartoe ik behoor, zich nauwelijks een boek hebben kunnen veroorloven, en toen er nog niet gedrukt en enkel geschreven werd, was een boek, eigenlijk een manuscript, iets van een totaal andere, afgesloten en ontoegankelijke wereld... waar ook al niet iedereen kon lezen, maar ze konden tijdens de erediensten toch naar de miniaturen kijken. Als je niet tot die bevoorrechte groep behoorde, was je a.h.w. gedoemd om ongeletterd door het leven te gaan. Al de facetten van de cultuur worden nu met het pocketboek gedemocratiseerd en welhaast iedereen kan de hele wereldliteratuur in huis halen en zich een eigen bibliotheek opbouwen tegen een betaalbare prijs. Wat met gebonden boeken, hoeveel mooier en waardevoller en duurzamer die boeken ook mogen zijn, een veel moeilijker opgave is. Alleen jammer dat er zo overdreven veel wordt vertaald en herdrukt, dat er ook enorm veel kaf en overbodig leesvoer tussen steekt en dat er zo weinig nieuw literair werk in die vorm wordt aangeboden. Een specifiek probleem voor het pocketboek in het Nederlandstalig taalgebied zou de kleine oplage zijn: een boekje dat hier op 15.000 exemplaren wordt gedrukt, zou in Amerika gemakkelijk in een oplage van 150.000 of tien keer meer verschijnen.

zaterdag 20 september 1958

Vanmiddag, op een terrein gelegen tussen de Albertbrug en de Watersportbaan, is de eerste steen gelegd van de nieuwe gebouwen voor Gentse weesmeisjes en weesjongens. Het wordt een geheel van paviljoenen, kleine eenheden voor telkens een 15-tal kinderen, om de opvoeding te vergemakkelijken. Jaarlijks zullen er ongeveer 250 kinderen verblijven. Hoofdzakelijk wezen en moreel verwaarloosden. In veel opzichten zullen de goed uitgeruste gebouwen een enorme verbetering betekenen i.v.m. het vroegere kazernesysteem. Men hoopt dat de kinderen er geluk en levensblijheid zullen vinden en als 21-jarigen tot sociaal voelende burgers opgevoed zullen zijn. (Vind ik hier thuis geluk en levensblijheid... en word ik tot een sociaal voelende burger opgevoed? In Belzele en in het atheneum, ja, dat gaat nog... maar hier thuis kan ik daar naar fluiten. Als dat daar inderdaad gerealiseerd wordt, vraag ik me af of ik niet beter in het Weeshuis zou gaan wonen.)

De weesjongens of kulders waren vroeger gehuisvest op de Martelaarslaan (gedeeltelijk afgebrand in 1947) en de weesmeisjes in de Rode Lijvekensstraat.

zaterdag 27 september 1958

Muziekfestival van Gent

Met een subsidie van 800.000 fr. van het Gentse stadsbestuur heeft Jan Briers, professor communicatiewetenschappen aan de RUG en VUB en directeur van BRT2 Oost-Vlaanderen het "Muziekfestival van Gent" georganiseerd. Een reeks van acht concerten waar 4.000 belangstellenden zijn op afgekomen.

Hij heeft Gent, en niet Brussel waar de wereldtentoonstelling plaats vindt, uitgekozen voor de organisatie van zijn festival omdat de stad over een indrukwekkend aantal historische zalen beschikt. De Sint-Baafskathedraal kan 2.000 bezoekers ontvangen; in het stadhuis zijn er niet minder dan zes zalen voor 200 à 600 muzikliefhebbers; het Gravensteen kan 600 mensen ontvangen en verder zijn er nog abdijen, begijnhoven en de vroegere grote ziekenzaal van de Bijloke, naar het schijnt een van de beste en indrukwekkendste zalen van het continent wat de acoustiek betreft.

Gent, reeds keizerstad en bloemenstad, moet, wat muziek betreft, dezelfde renommee krijgen als Salzburg.

donderdag 16 oktober 1958

Toen ik vanmorgen in het poortgebouw kwam... stond daar tot mijn verrassing een mooie donkerblauwe Renault Frégate. Waw! Je gaat me toch niet vertellen dat Marcel die auto heeft gekocht! Een zo goed als nieuwe, grote auto, neen, dat is onmogelijk dat wij daar in de toekomst zullen mee rijden. Tenzij... tenzij hij hem van een klant heeft gekregen of tijdens kansspelen zou hebben gewonnen, wat ik me eerlijk gezegd niet kan voorstellen.

De hele dag aan die auto lopen denken. Je kunt maar nooit weten. 's Avonds was de auto weg en werd het raadsel opgelost.

Marcel is de hele nacht op zwier geweest met een gulle klant... en toen zijn werktijd erop zat, of toen de klant er genoeg van had, wat in feite hetzelfde betekent, heeft die man hem voorgesteld hem met zijn aan het Zuid geparkeerde Frégate thuis te brengen. Hij hoefde hem zijn auto pas vanavond terug te bezorgen... en morgenochtend is ook goed.

Had ik het hem gevraagd dan had ik er ook een hele week mogen mee rijden. Wat dom van Marcel... een hele week in een mooie auto mogen rondrijden als je je leven lang enkel maar oude rommel gewoon bent... zoiets word je toch niet alle dagen aangeboden!

dinsdag 21 oktober 1958

Vijf vrouwen, vier Franse en een Engelse, die te Gent een “schijnhuwelijk” hebben aangegaan met hoogbejaarde vrijgezellen (één van die oude mannetjes was 90 jaar), om in ons land te kunnen blijven, zijn over de grens gezet. De vijf vrouwen waren dienststers in cafés... nu ja, het kan ook een variant op dienstster geweest zijn, maar dat speelt eigenlijk geen rol. De schijnhuwelijken werden door de burgerlijke rechtbank verbroken en de uitwijzing van de opslag weer ongehuwde vrouwen werd gelast.

Onwetend als ik ben, had ik tot op dat moment van schijnhuwelijken nog nooit gehoord. Wat is dat trouwens? Zijn ze getrouwd of zijn ze niet getrouwd? Blijkbaar wel, vermits de rechtbank de huwelijken heeft moeten verbreken. Met verliefdheid of liefde zullen die huwelijken wel niks te maken hebben gehad. Wie weet! Zijn die vrouwen dan enkel getrouwd om een Belgische identiteitskaart te verkrijgen? Hebben zij die oude mannetjes al dan niet in natura moeten betalen of hebben die oude heertjes moeten afdokken? Waarvoor dan wel? Voor de goede diensten van hun schijnechtgenotes! Welke diensten? Kijken mag, aankomen niet. Heeft de rechtbank dan het recht die huwelijken te verbreken of ongeldig te verklaren? Zijn die oude peekes nu tevreden dat ze hun vrouw kwijt zijn, of hadden ze die jonge poezen liever gehouden? Zou er geen oud ventje bij zijn dat als een oude schuur in brand is gevlogen en niet meer geblust kan worden?

dinsdag 28 oktober 1958

Vanmiddag, tijdens de elfde stemronde, hebben de 51 kardinalen hun collega kardinaal Angelus Jozefus Roncalli, geboren in 1881 en patriarch van Venetië, tot paus verkozen. De eerste daad van de nieuw verkozen paus is het officieel aanvaarden van de tiara, zijn tweede daad is het kiezen van een naam. De nieuwe paus kiest de naam Johannes XXIII.

Ik heb nog niet zo lang geleden gehoord dat er in de 9° eeuw een pausin Johanna moet zijn geweest en de hele tijd ze op de troon zat heeft niemand iets gemerkt, wist zelfs niemand dat de paus een vrouw was... maar toen ze moest bevallen hebben de kardinalen haar laten doodbloeden. De kerk wil die verkeerde keuze liever niet geweten hebben en heeft ze uit de lijst geschrapt of er een Johannes van gemaakt. Die pijnlijke vergissing heeft er ook toe geleid dat er bij de verkiezing van een nieuwe paus enkele honderden jaren gebruik werd gemaakt van een speciaal ontworpen porfieren stoel zodat de kardinalen er zich konden van vergewissen dat de verkozene “testiculos habet et bene pendentes”.

donderdag 13 november 1958

Vanavond heb ik in een plotse opwelling een gedicht geschreven. Hier aan de keukentafel, terwijl moeder bij Marie was. De voeten van de versregels niet geteld en ook geen eindrijmen gebruikt, wel veel alliteraties, waarvan ik de indruk heb dat ze de werkelijkheid toch te veel geweld aandoen.

Het gaat over een jongeman die zich een beetje wel en een beetje niet gelukkig en eenzaam voelt en de kop streelt van de hond terwijl hij naar de radio luistert, waarin zijn allitererende verbeelding Zwabische zangers hoort zingen. Ik heb er lang zitten aan schaven om de gedachten en invallen in versregels te gieten en behalve aan de alliteraties besteed ik ook veel aandacht aan het ritme dat vloeiend moet blijven. Voor mezelf betekent die artistieke uiting, hoe onvolmaakt ook, zeer veel en urenlang heb ik me daarna nog in de wolken gevoeld dat ik zoiets heb gekund. Zelfwaardering van mijn ego. Of het ook voor iemand anders iets waard is, weet ik niet. Ik zal het morgen eens aan Antoine laten zien om zijn mening te vragen.

zondag 16 november 1958

Vandaag is voor de laatste keer een krant op zondag verschenen. (De eerste krant verscheen in Gent in 1667: Ghendtsche Post-tijdinghen.)

Dat de krant niet meer op zondag zal verschijnen, heeft twee redenen. Ten eerste: het Koninklijk Besluit van 29 oktober 1958 houdt in dat de bestelling van dagbladen via de post niet meer kan gebeuren op zondag. Ten tweede: het merendeel van de dagbladverkopers, de aubetten en de dagbladwinkels inclusief, heeft er op aangedrongen de zondagrast in te voeren. Niemand die de dagbladverkopers de zondagrast niet gunt... maar geen mens is er waarschijnlijk bij stilgestaan of de meerderheid van de bevolking dat zo normaal vindt dat er op zondag geen krant meer verschijnt. Wat moet de man of de vrouw na het middagmaal ter hand nemen... en erger nog, wat moet hij of zij op het hoofd leggen als hij of zij op de sofa een dutje wil doen?

maandag 24 november 1958

Vorige week is voor het laatst een krant op zondag verschenen (de krant van zaterdag-zondag is nu wel iets dikker omdat er achteraan meer blz. met aankondigingen worden toegevoegd) en vanaf vandaag kost de krant ook 2,25 fr i.p.v. 2 fr.

woensdag 24 december 1958

Gisteren en vandaag iets uitprobeerend dat eerlijk gezegd nogal is tegengeval-

len. Antoine en ik, we wilden eens nagaan hoe gemakkelijk of moeilijk het gaat om per autostop een tochtje te maken. Als het zou lukken, willen we zelfs tot in Keulen geraken. Om het nog spannender te maken, waren we aanvankelijk van plan ieder slechts 100 fr. mee te nemen... maar daar hebben we toch van afgezien, veel te riskant in het putje van de winter.

We hadden ten eerste al niet de mooiste dagen van het jaar uitgekozen: koud, smeltende sneeuw en killig. Op de Brusselsesteenweg eindeloos moeten staan wachten tot we onze eerste lift kregen... die ons niet verder bracht dan ergens tussen Wetteren en Aalst. Ons afgevraagd of we er niet beter aan deden terug te keren... maar omdat het maar een flauwe indruk maakt als je met hangende pootjes terugkeert en een mislukking moet toegeven, hebben we toch maar doorgezet. Met weinig enthousiasme. Dat wordt gegarandeerd over de hele lijn een grote mislukking. Over telkens weer een belachelijk kleine afstand verder gesukkeld... tot we gisterenavond toch nog in Leuven zijn aanbeland. Een totaal verlaten, killige jeugdherberg. Geen vuur en ook geen avondmaal. In de stad rondgedwaald tot we een frituur hadden gevonden. Eindelijk iets warm. Nog niet zo laat, maar dat is echt geen weer om op straat te lopen. Slechts twee mogelijkheden: ofwel in een café gaan zitten en druppels drinken tot we het warm krijgen, ofwel naar de jeugdherberg terug keren. In een café een koffie gedronken en dan voor de terugtocht gekozen. Eén pluspunt bij al die narigheid: op de grote slaapzaal konden we zoveel dekens van de bedden halen als we maar wilden. Hoe Antoine niet bezweek onder zo'n stapel, was me een raadsel. Hij zei dat hij thuis altijd twee of drie dekens extra op zijn voeten legt... en dat stoort hem helemaal niet, integendeel. Nog heel lang wakker gelegen omdat mijn voeten bijna bevroren waren en ik maar de slaap niet kon vatten. Griezelig om vanmorgen vanonder de dekens uit te komen. Alles ijskoud en verlaten. Maar één doel voor ogen: zo snel mogelijk hier vandaan en terug naar Gent.

Omdat iemand zo vriendelijk was ons daar in de buurt af te zetten, hebben we in Brussel nog op de Grote Markt en in de aanpalende galerij en straten rondgelopen, maar zoveel tijd hadden we niet als we voor de duisternis viel terug in Gent wilden zijn. En dat wou Antoine, want bij hem thuis wordt er vanavond kerstavond gevierd en daarna naar de middernachtmis gegaan en dat is voor hem het heiligste van het heilige.

Dat is ons met veel gesakker en zelfverwensingen uiteindelijk ook nog gelukt. Toen ik thuis binnenkwam, zag moeder dadelijk dat we een tegenvaller hadden beleefd. Ze zei dat we maar niet zo onnozel moesten zijn om uitgerekend met zo'n bar winterweer een trektocht te ondernemen. Voor één keer kon ik niet anders dan haar gelijk geven. Neen, we hebben het in Keulen niet horen donderen!

dinsdag 30 december 1958

Omdat de universiteit van Gent dringend nood heeft aan nieuwe aangepaste gebouwen wordt er op verschillende plaatsen in de stad onverpoosd gebouwd: rectoraat en administratief complex, veeartsenijschool, studentenrestaurant, academisch ziekenhuis, instituut voor opvoedkunde en lichamelijke opvoeding, faculteit der wetenschappen... en, wat mij het meest interesseert, de faculteit van Letteren en Wijsbegeerte op de Blandijnberg, met auditoria voor 150, 350 en 700 studenten. Men hoopt dat dit gebouw klaar zal zijn in oktober 1959. Ik weet dus nu al dat ik mijn studententijd hoofdzakelijk in de buurt van het St.-Pietersplein zal doorbrengen.

Tijdens een persconferentie heeft burgemeester E. Claeys meer uitleg gegeven over de vestiging van nieuwe nijverheden in de kanaalzone. De vooruitzichten voor 1960 zijn gunstig: er zijn onderhandelingen aan de gang voor de vestiging van nieuwe industrieën of de uitbreiding van bestaande... en de Britse firma Bowater Europe (gegolfd karton, verpakkingen) komt zich definitief te Gent vestigen. De firma zal in 1961 meer dan 600 personen terwerkstellen. Als tegenprestatie kent de stad voor vijf jaar belangrijke fiscale ontlastingen toe zowel aan de nieuwe nijverheden als aan de bestaande, die tot uitbreiding overgaan.

Als het zo doorgaat, zullen de Gentenaars zich voorwaar in een belangrijke intellectuele en industriële Europese stad beginnen wanen... ook al zit het verkeer op de binnenwateren nog steeds voortdurend in de knoop en moeten we het nog altijd stellen met een zeekanaaltje dat te smal en te ondiep is.

woensdag 31 december 1958

Marcel had er geen bezwaar tegen ons de auto te laten gebruiken... en zo ben ik met Antoine vanmorgen naar Jabbeke gereden om het Museum Constant Permeke te bezoeken. Ik was blij dat we de woning van de reus van het Vlaams expressionisme met de doeken en de grote houtskooltekeningen en de tuin met zijn beeldhouwwerken hebben gezien. En hoe komt het dat dit huis wel prima in orde is en onderhouden wordt, terwijl de woning van zijn goede vriend Gust De Smet totaal verwaarloosd is?

Omdat Antoine daar maar niet genoeg van kan krijgen, zijn we daarna naar Damme (waar hij in de kerk foto's van de kerststal heeft genomen) en Brugge gereden. Waar haalt hij het toch vandaan om missionaris te willen worden en in het oerwoud te gaan leven. Als te laat geboren Bourgondiër moet hij later niet in Azië of Afrika maar hier in Brugge komen wonen. Na een bad expressionisme kregen we dus een vluchtige onderdompeling in de middeleeuwse gotische en neo-gotische omgevingen... en we waren allebei tevreden. Indien Marcel niet had gezegd dat hij de auto omstreeks 16u nodig had, dan had

Antoine tijdens een andere uitstap met de Renault aan de Vlaamse kust in De Panne (april 1958)

Antoine hier zeker tot vanavond willen blijven wandelen, kijken en zich goed voelen. Ik heb hem voorgesteld dat we volgend jaar oudejaarsavond in Brugge zouden komen vieren... en dat vond hij een uitstekende gedachte. Op de terugweg langs de oude weg was het niet ongevaarlijk en toen ik een vrachtwagen wilde passeren en voelde dat het doorheen de opgehoopte en tot ijs samengekoekte sneeuw niet zou lukken, ben ik er braafjes weer achter gaan rijden. Antoine had het gevaarlijk maneuver niet eens gemerkt: hij zat dromerig voor zich uit te kijken en verbleef nog steeds in de zevende hemel. Misschien zat hij wel te bedenken hoe hij volgend jaar lekker eten en mystiek in een Brugs decor met elkaar optimaal dan verenigen.

Daniël VAN RYSSEL
(‘t vervolgt)
